

Олена Калініченко,

канд. пед. наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій дизайну Національного авіаційного університету (м. Київ)

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ ЗМІСТУ УРОКІВ З «ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА»*

2 КЛАС

№ уроку	Тема	Практичне художньо-творче завдання	Дидактична мета та зміст роботи	Матеріали, інструменти
1	Калейдоскоп вражень	Намалюй те, що подарувало тобі найкращі літні враження.	Знайомство з різновидами графіки та живопису на прикладі репродукцій відповідних художніх творів. Створення композиції на тему літніх вражень. Уявлення про способи виділення головного в композиції. Виконання всіма учнями малюнків на квадратному аркуші дозволить поєднати їх у колективну композицію «Калейдоскоп вражень», яку можна розмістити на стіні в класі.	Улюблені художні матеріали; аркуш білого або тонованого паперу квадратної форми.
2	Лісова галявина	Намалюй лісову галявину та її господаря – могутнього дуба або господиню – струнку ялину.	Знайомство з твердими й м'якими графічними матеріалами та особливостями їх використання на прикладі репродукцій відповідних художніх творів. Вправління у проведенні ліній, що допоможуть зобразити різні дерева твердими й м'якими графічними матеріалами. Створення композиції на тему лісу (свідомий вибір вертикального чи горизонтального формату). Передача характерної форми дерев. Уявлення про способи передачі простору.	Вугіль або чорний фломастер; білий чи тонований папір.
3	Свято урожаю	Намалюй овочі, фрукти, ягоди, які побажаєш. Зобрази їх веселими чоловічками, які розважаються на святі урожаю.	Розширення уявлень про виражальні можливості точки, лінії, штриха, плями на прикладі репродукцій художніх творів із зображенням плодів. Вправління в проведенні ліній, нанесенні штрихів (за формою), застосуванні точок у зображенні округлих форм, зокрема овочів, фруктів та ягід; накладання штрихів олівцями іншого кольору для утворення нових відтінків кольорів, зокрема в тінях. Створення композиції з двох – трьох (за бажанням учня) плодів із образним вирішенням персонажів.	Кольорові олівці; папір.
4	Таємниці квіткових силуетів	Намалюй силует улюбленої квітки. Спочатку уважно розглянь та спрости її форму.	Знайомство із силуетом (темним на світлому і світлим на темному) на прикладі зображень квітів (репродукцій живописних, графічних творів, а також фотографій для порівняння натуралістичного й силуетного зображень). Створення силуетної композиції із зображенням квітів. Аналіз їх форми на предмет узагальнення і спрощення. Уявлення про встановлення рівноваги в композиції. Використання товстих круглих і плоских фломастерів для заповнення кольором великих площин і тонких фломастерів для контуру й деталей.	Фломастери чорного кольору; папір.

* Образотворче мистецтво : підруч. для 2 кл. / О. В. Калініченко, В. В. Сергієнко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2012. – 144 с. : іл.

5	Чарівна палітра	Створи композицію «Чарівна палітра» з різнокольорових акварельних плям.	Знайомство з кольором як засобом виразності живопису на прикладі живописних творів, серед яких портрет, пейзаж, натюрморт, побутова сцена, виконані олійними та акварельними фарбами (чітко виражено). Уявлення про відтінки кольорів із демонстрацією наочних прикладів. Створення довільної живописної композиції – палітри кольорів і відтінків. Повторення прийомів змішування акварельних фарб на палітрі.	Акварельні фарби; папір; пензлі різної товщини, круглі та плоскі.
6	Живописне яблуко	Намалюй з натури яблуко, що сподобалося тобі своїм кольором.	Знайомство з роботою художника-живописця, коли він створює картини за уявою, з пам'яті або з натури на прикладі відповідних творів. Вправлення у створенні відтінків кольорів, нанесення мазків за формою яблук. Виконання зображення яблука з натури. Добір відповідних кольорів і відтінків. Уявлення про власну і падаючу тінь.	Акварельні фарби; папір; пензлі різної товщини, круглі та плоскі.
7	Осінні кольори	Намалюй букет осінніх квітів. Добери певні поєднання кольорів квіток: барвисті, теплі або холодні.	Повторення понять про основні й похідні кольори. Знайомство з теплими та холодними кольорами на прикладі репродукцій живописних творів. Вправлення у зображенні пелюсток квітів різними художніми матеріалами. Створення композиції з букетом квітів. Уявлення про виконання малюнка, починаючи від більших за розміром простих форм з поступовим заповненням аркуша і деталізацією квіточок.	Улюблені художні матеріали.
8	Наближається зима	Намалюй композицію «Зима настає». Зобрази осінні дерева, вкриті першим снігом.	Сприйняття творів живопису, де зображено перший сніг, настання зими. Уявлення про кольори без барвника – білий, чорний, сірий. Вправлення у створенні відтінків сірого кольору. Зображення поступових змін осінніх кольорів природи (жовтого, оранжевого, червоного) на зимові (сірий, чорний та білий).	Гуашеві фарби; папір; пензлі різної товщини.
9	Лісовичок-чарівник	Створи скульптуру «Лісовичок-чарівник».	Знайомство з творами круглої скульптури та рельєфом на прикладах відповідних ілюстрацій. Використання природних матеріалів у творах скульптури, зокрема для створення виразного художнього образу казкового персонажа. За потреби застосування кольорового паперу, а також ниток, клею, пластиліну для з'єднання окремих частин скульптури.	Природні матеріали: гілки та кора дерев, мох, шишки тощо.
10	Красуня черепаха	Виліпи красуню черепаху та прикрась її панцир фактурою.	Знайомство з фактурою, її роллю у створенні реалістичного та декоративного об'ємного зображення. Вправлення у способах нанесення фактури. Ліплення черепахи: виготовлення окремих частин та їх з'єднання. Нанесення декоративної фактури.	Пластилін; стеки.
11	Золота рибка	Виконай рельєфне зображення Золотої рибки.	Порівняння творів живопису, графіки, а також скульптури (круглої та рельєфу), виконаних з різних матеріалів на прикладі зображення риби (натуралістичного та образного). Підготовка основи для рельєфу. Створення зображення Золотої рибки в рельєфі.	Пластилін; стеки; картон для основи рельєфу.
12	Чарівний будиночок	Намалюй будиночок, де мешкає чарівниця Гармонія.	Знайомство з мистецтвом архітектури та творчістю архітектора на прикладі художніх творів. Складові частини та декор будинку. Зображення казкового будиночка (основної форми та частин), вибір декору. Використання виражальних можливостей фломастерів різної товщини.	Кольорові фломастери (плоскі, круглі; тонкі, товсті); папір.

13	Місто митців	Зобрази місто у країні Образотворчого мистецтва, де живуть митці.	Знайомство з живописними творами, де зображено місто. Уявлення про способи передачі простору (розміри об'єктів на передньому й дальньому планах, їх різна чіпкість, прийом загороджування). Зображення міста за допомогою силуету.	Тонований, кольоровий, чорний та сірий папір; ножиці; клей.
14	Новорічний сувенір	Створи новорічний сувенір із зображенням тваринки, що стане традиційним символом наступного року.	Знайомство з декором та творами декоративно-прикладного мистецтва, роллю орнаменту в оздобленні побутових виробів, іграшок. Створення художнього образу тварини – традиційного новорічного сувеніру-символу наступного року. Доцільне застосування декору.	На вибір: гуаш, пензлі; кольоровий папір, різнофактурні матеріали, ножиці, клей; пластилін, солоне тісто.
15	Чудова ялинка	Виготов власноруч новорічну ялинку та прикрась її.	Залучення учнів до збереження лісів через виготовлення новорічної ялинки власними руками (на прикладі фотографій ялинок з різних матеріалів). Уявлення про симетрію на основі будови ялинки, де стовбур розглядається як вісь симетрії.	Різноманітні матеріали для новорічної ялинки.
16	Перевір себе		Повторення та перевірка вивченого в I семестрі.	
17	Зимові розваги	Намалюй зимові розваги дітей.	Знайомство з вертикальним і горизонтальним форматом на прикладі творів живопису на сюжети зимових розваг дітей. Зображення зимових розваг дітей. Добір відповідно до задуму вертикального або горизонтального формату та розміру зображення.	Гуашеві фарби; білий і тонований папір; пензлі різної товщини.
18	Мистецькі захоплення дітей	Намалюй дитину за мистецьким заняттям.	Сприйняття творів живопису із зображенням занять дітей різними видами мистецтва. Знайомство з пропорціями фігури дитини. Зображення дитини за улюбленим мистецьким заняттям: під час малювання, співу, танцю та гри на музичних інструментах тощо.	Кольорові фломастери різної товщини.
19	Таємниці композиції	Створи врівноважену композицію «Найсмачніші цукерки».	Повторення поняття «композиція». Уявлення про врівноважену композицію на прикладі натюрмортів та пейзажів. Пошук найкращого варіанту врівноваженої композиції із вирізаних з паперу зображень цукерок різного розміру та форми шляхом їхнього пересування по аркушу.	Кольоровий папір; ножиці; клей.
20	Сонце – господар неба	Створи композицію – «Сонце – господар неба», де воно буде центром композиції.	Уявлення про центр композиції. Способи формування центру композиції на прикладі творів живопису та відповідних методичних рисунків-схем, що наочно їх ілюструють. Створення аплікації, в якій сонце є центром композиції. Врахування особливостей розміщення на вертикальному й горизонтальному форматі.	Кольоровий папір; ножиці; клей.

21	Пригоди вітерця	Намалюй пригоди вітерця в лісі. На одній половині аркуша намалюй ліс, коли вітер відпочиває, а на другій – коли бешкетує.	Порівняння композицій, у яких передано природу в спокої (у безвітряну погоду), а також у русі під дією вітру на прикладі живописних і графічних творів. Вправлення в передачі лініями руху трав, гілок під дією вітру. Зображення однієї й тієї ж картини природи (лісової галявини) в безвітряну й вітряну погоду.	Графітні олівці; папір; гумка.
22	Смачний десерт	Намалюй улюблені фрукти.	Знайомство з особливостями розміщення предметів у натюрморті на прикладі творів живопису (візуальне зменшення розмірів предметів із віддаленням від спостерігача; загороджування віддалених предметів ближчими; розміщення на аркуші ближчих предметів нижче, дальніх – вище). Зображення кількох фруктів, їх розміщення на площині стола.	Гуашеві фарби; папір; пензлі різної товщини.
23	Квіти на підвіконні	Намалюй симетричну або асиметричну композицію «Квіти на підвіконні».	Сприйняття графічних, декоративних, живописних творів із зображенням квітів на підвіконні. Уявлення про симетричну та асиметричну композицію на прикладі картин. Зображення вазона з кімнатними рослинами або вази з квітами на підвіконні (виконання асиметричної або симетричної композиції).	Кольорові олівці або фломастери.
24	Знайомство з колоритом	Розділи аркуш на чотири квадрати та добери в кожному з них колорит однієї з пір року.	Знайомство з колоритом на прикладі живописних пейзажів із зображенням різних пір року. Порівняння картин за кольорами, що в них переважають. Вправлення у створенні відтінків кольорів. Створення колориту кожної пори року. Поєднання робіт у чотири колективні композиції із подібним колоритом: «Зима», «Весна», «Літо», «Осінь».	Акварельні фарби; папір; пензлі різної товщини, круглі та плоскі.
25	Весна прийшла	Створи зображення того, що, на твою думку, свідчить про прихід весни.	Сприйняття весняних живописних пейзажів. Уявлення про повітряну перспективу. Створення зображення весняних деревця, квітки, тваринки, пташки, хмаринки, сонечка (за бажанням). Виконання колективного панно-колажу «Весна прийшла».	Художні матеріали на вибір учнів.
26	Кішка з мишкою помирилися	Виліпи кішку або мишку.	Сприйняття графічних, декоративних, живописних, скульптурних творів із зображенням kota й миші та порівняння їх за засобами виразності. Уявлення про будову, пропорції тварин. Ліплення kota або миші способом поєднання окремих частин в одне ціле. У колективній роботі добір пар кішки з мишкою, які найбільше підходять одне одному за розміром, кольором.	Пластилін; стеки.
27	Африканські мандри	Виліпи африканську тварину, яка тобі найбільше подобається. Спробуй зобразити її у спокої або русі.	Сприйняття творів скульптури із зображенням африканських тварин. Порівняння їх за формою, а також у спокої та русі. Ліплення тварини способом поєднання окремих частин в одне ціле та витягуванням чи сплюсненням форми. Спроба зобразити тварину в спокої або русі. Поєднання тварин у колективній композиції «Веселий зоопарк».	Пластилін; стеки.

28	Птахи навесні	Створи рельєфне зображення птаха або рослини.	Сприйняття декоративних творів, круглої скульптури та рельєфу із зображенням птахів. Характерні ознаки форми птахів. Спрощення форми птахів і рослин. Створення рельєфу на картоні квадратної або прямокутної форми, що дозволить поєднати зображення в колективній композиції «Птахи у весняну пору».	Пластилін; стеки; картон.
29	Веселий коник	Виліпи веселого коника з глини та красиво його розмалюй.	Сприйняття декоративних, живописних творів із зображенням іграшок, зокрема тварин, виготовлених з різних матеріалів та по-різному декорованих. Ліплення іграшкового коника, прикрашання його декором.	Глина, солоне тісто, пластилін; стеки; гуаш, пензлі.
30	Великодні писанки	Намалюй писанку, прикрась її прадавніми візерунками.	Сприйняття великодніх писанок, порівняння їх за кольорами та візерунками. Знайомство з прадавніми зображеннями, якими розмальовували писанки. Зображення писанки, розмальовування її традиційними візерунками.	Гуашеві фарби; папір; пензлі різної товщини.
31	Секрети орнаменту	Намалюй рослинний або геометричний орнамент.	Знайомство з рослинним і геометричним орнаментом на прикладі виробів декоративно-прикладного мистецтва. Стилзація рослин. Створення рослинного або геометричного орнаменту. Контроль за ритмічним чергуванням однакових елементів.	Кольорові олівці або фломастери; папір.
32	Фантастичний звір	Намалюй фантастичного звіра в середовищі, яке його оточує.	Сприйняття декоративних, живописних творів мистецтва, де зображено фантастичних тварин. Зображення фантастичного звіра серед природи. Добір формату, в якому зображення буде найкраще розташоване. Свідомий вибір учнем необхідних кольорів та декору.	Акварельні або гуашеві фарби; пензлі різної товщини.
33	Квіткова галявина	Створи декоративну квітку.	Сприйняття декоративних, декоративно-прикладних, живописних творів мистецтва, де зображено квіти. Звертання уваги на симетричну будову квітів і листя рослин. Використання різних способів згортання паперу й вирізування з нього оригінальних форм. Створення декоративних квітів і листя з паперу. Поєднання виготовлених квітів у колективному панно «Квіткова галявина».	Кольоровий картон, папір; ножиці; клей.
34	Перевір себе		Повторення та перевірка вивченого в II семестрі.	
35	Зустрічаємось з літом	Завдання на літо	Сприйняття живописних творів із зображенням різних красвидів. Аналіз кольорів та відтінків, які переважають у природі рідного краю влітку.	